

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII**

**METODOLOGIA
DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII
CURRICULUMULUI LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ
EDUCAȚIE PENTRU SOCIETATE**

Chișinău, 2023

Grupul de autori:

- Corina LUNGU, coordonatoare, consultant principal, Ministerul Educației și Cercetării
- Iosif MOLDOVANU, consultant, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului
- Natalia PETREA, specialistă, Organul local de specialitate în domeniul învățământului Ialoveni
- Ina BULAT, directoare, Liceul Teoretic cu Profil Arte „N. Sulac”, mun. Chișinău
- Olga ELPUJAN, directoare, Liceul Teoretic Republican „Ion Creangă”, mun. Bălți
- Diana GALANTON, directoare adjunct, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, mun. Bălți
- Ion CĂCIULĂ, profesor, Liceul Teoretic „Vasile Coroban”, or. Glodeni
- Natalia CEBOTAR, profesoară, Gimnaziul Sîrcova, r-nul Rezina

**METODOLOGIA
DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII
CURRICULUMULUI LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ
EDUCAȚIE PENTRU SOCIETATE**

PRELIMINARII

1. *Metodologia de monitorizare a implementării curriculumului la disciplina școlară Educație pentru societate* (în continuare Metodologie) reprezintă o componentă a documentelor școlare ce stabilește aspectele specifice ale procesului de monitorizare a implementării pachetului curricular la disciplina școlară *Educație pentru societate* (în continuare EPS) în vederea aplicării *Cadrului de referință a competențelor pentru o cultură democratică*.
2. Metodologia este adresată:
 - a. cadrelor didactice la disciplina școlară EPS responsabile de proiectarea, facilitarea și evaluarea demersului didactic;
 - b. echipelor manageriale responsabile de asigurarea condițiilor de organizare a procesului educațional la EPS;
 - c. specialiștilor din cadrul OLSDÎ responsabili de monitorizarea aplicării documentelor curriculare la EPS;
 - d. specialiștilor din cadrul Ministerului Educației și Cercetării responsabili de elaborarea/dezvoltarea politicilor educaționale privind implementarea *Cadrului de referință a competențelor pentru o cultură democratică*, precum și celor din structurile de suport ale Ministerului, responsabili de monitorizarea și evaluarea impactului acestora.

I. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII EPS: SCOP, OBIECTIVE ȘI PRINCIPII

3. Scopul Metodologiei este contextualizarea particularităților demersului didactic la EPS și a condițiilor de aplicare în mediul școlar a *Cadrului de referință a competențelor pentru o cultură democratică*.
4. Metodologia are următoarele obiective:
 - 4.1. asigurarea unei înțelegeri critice specificului curricular, inclusiv principiile, conceptele de bază, abordările didactice și finalitățile educaționale la EPS;
 - 4.2. stabilirea procedurilor și a instrumentelor în procesul de monitorizare în vederea determinării:
 - a. nivelului de înțelegere și aplicare a documentelor curriculare;
 - b. necesităților profesionale pentru asigurarea finalităților educaționale;
 - c. factorilor și condițiilor care influențează și asigură procesul educațional la EPS.
 - 4.3. îmbunătățirea calității procesului de formare a competențelor pentru cultura democratică.
5. În procesul de monitorizare a implementării curriculumului la EPS sunt respectate următoarele principii:
 - 5.1. Principiul validității: în procesul de monitorizare se utilizează instrumente care descriu și/sau măsoară nivelul de competență profesională în aplicarea documentelor curriculare, și nu alte aspecte sau dimensiuni ce nu se referă la procesul de implementare curriculară EPS. Rezultatele monitorizării sunt considerate valide dacă:
 - a. este realizată cu instrumente cunoscute și valide pentru părțile participante în proces, aplicate în corespundere cu principiile didactice ale EPS;
 - b. constatările și concluziile făcute sunt rezonabile și justificabile pentru toți.

- 5.2. Principiul fiabilității: se referă la consecvența măsurărilor aplicate în procesul de monitorizare care ar trebui să producă recomandări coerente și stabile. Un proces de monitorizare fiabil este unul care generează concluzii/recomandări aplicabile pentru completarea/crearea unei viziuni de ansamblu privind relevanța curriculumului în formarea finalităților educaționale.
 - 5.3. Principiul respectului demnității umane: monitorizarea bazată pe respect deplin îl poate motiva pe cel monitorizat să înțeleagă și să accepte obiectivele și formatul monitorizării. Procedurile de monitorizare trebuie să respecte întotdeauna demnitatea umană și drepturile celor care facilitează procesul de monitorizare și a celor care sunt monitorizați.
 - 5.4. Principiul echității: monitorizarea trebuie să fie corectă și nu trebuie să destabilizeze procesul educațional firesc desfășurat de cadrul didactic la disciplină și/sau de cadrele de conducere responsabile de asigurarea condițiilor de organizare a monitorizării.
 - 5.5. Principiul transparenței: participanții, inclusiv elevii/elevele, primesc în prealabil informații explicite, exacte și clare despre scopul, activitățile, perioada și instrumentele monitorizării. Activitățile de monitorizare se vor realiza cu înștiințarea și acceptul celor monitorizați, rezultatele/concluziile/constatările monitorizării fiind discutate în format amiabil și constructiv/argumentativ între participanți în procesul de monitorizare.
 - 5.6. Principiul aplicabilității: modalitatea, formele și instrumentele (grile, fișe, chestionare etc.) aplicate în procesul de monitorizare trebuie să fie posibile de utilizat de diferiți actanți educaționali responsabili de monitorizare, având în vedere diferite resurse și timp disponibil.
6. Pentru a respecta principiile enunțate supra, părțile implicate în procesul de monitorizare:
- 6.1. încurajează dialogul pentru a determina obiectivele și instrumente aplicate;
 - 6.2. stabilesc în comun descriptorii utilizați pentru a avea o observare cât mai autentică a procesului didactic și a competențelor profesionale;
 - 6.3. manifestă sensibilitate la formularea feedbackului și recomandărilor urmare a monitorizării, punând accent pe aspectele pozitive, și nu pe cele deficitare, evitând umilirea, descurajarea sau condamnarea.

II. ORGANIZAREA PROCESULUI DE MONITORIZARE

7. Monitorizarea implementării curriculumului la EPS se realizează prin proceduri și activități interne și externe.
8. Monitorizarea internă a implementării pachetului curricular la EPS este realizată de administrația instituției de învățământ, în conformitate cu Planul managerial anual și are drept scop:
 - a. determinarea nivelului de înțelegere critică și aplicare de către cadrul didactic a documentelor curriculare în proiectarea, facilitarea și evaluarea procesului educațional la disciplină;
 - b. respectarea principiilor, conceptelor și abordărilor în activitatea didactică și cea metodică la EPS;
 - c. identificarea nevoilor profesionale ale cadrului didactic în proiectarea, facilitarea și evaluarea demersului didactic la disciplină.
9. Monitorizarea externă a implementării curriculumului la EPS este realizată de către specialiștii OLSDÎ responsabili de procesul educațional la EPS și are drept scop:
 - a. explorarea experiențelor profesionale de aplicare a pachetului curricular la EPS în activitățile de învățare;
 - b. determinarea progreselor și a dificultăților cadrului didactic în procesul de formare a competențelor la EPS;
 - c. analiza acțiunilor manageriale în asigurarea procesului de implementare a curriculumului la EPS.
10. Procesul de monitorizare a implementării curriculumului la EPS necesită:

- a. din partea persoanelor responsabile de realizarea monitorizării – stabilirea procedurii și a instrumentelor de monitorizare (obiective, componente/aspecte, orar, personal/instituții vizate);
 - b. din partea cadrului didactic la EPS/ echipei manageriale (după caz) – cunoașterea și înțelegerea critică a procedurii și a instrumentelor de monitorizare indicate supra.
- 11.** Procedura de monitorizare a EPS, internă și externă, elaborată în baza prezentei Metodologii, conține următoarele componente:
- a. obiectivele monitorizării reflectă contextul curricular, nevoile și capacitățile părților implicate;
 - b. perioada de monitorizare;
 - c. subiecții implicați (cadre didactice, elevi, părinți, parteneri etc.)
 - d. lista descriptorilor de competențe profesionale lor cadrului didactic monitorizat (conform anexelor nr. 1, 2, 3) este adaptată la obiectivele monitorizării, la necesitățile cadrului didactic și la timpul rezervat monitorizării;
 - e. metodele și instrumentele de monitorizare (de exemplu, asistarea la ore, reflecții în baza documentației și asupra experienței didactice, chestionare pentru cadrul didactic, părinți și elevi etc.)
- 12.** În procesul de pregătire/planificare a monitorizării procesului didactic la EPS, părțile implicate realizează următoarele acțiuni:
- 12.1.** Specialiștii din cadrul OLSDÎ:
- a. desemnează persoanele responsabile de monitorizarea procesului educațional la EPS;
 - b. anunță administrația instituției despre monitorizare;
 - c. aprobă procedura și instrumentele de monitorizare, după consultarea cu părțile implicate;
 - d. oferă asistență metodologică administrației instituției de învățământ, cadrului didactic și, după caz, Comisiei metodice.
- 12.2.** Administrația instituției de învățământ:
- a. colaborează cu specialiștii din cadrul OLSDÎ responsabili de monitorizare;
 - b. desemnează persoanele responsabile de monitorizarea procesului educațional la EPS;
 - c. anunță cadrul didactic despre monitorizare;
 - d. aprobă procedura și instrumentele de monitorizare, după consultarea părților implicate;
 - e. oferă suportul necesar pentru organizarea procesului educațional la EPS;
 - f. oferă asistență metodologică cadrului didactic, după caz, Comisiei metodice.
- 12.3.** Persoanele responsabile de monitorizare:
- a. consultă documentele curriculare la EPS (curriculum, metodologia de evaluare, ghidul profesorului, repere metodologice de organizare a procesului educațional la EPS etc.);
 - b. discută cu cadrul didactic la EPS despre contextul de organizare a procesului educațional la disciplină;
 - c. determină obiectivele și aspectele didactice ale monitorizării, selectând și adaptând (după caz) din anexe instrumentele (fișe/chestionare) corespunzătoare;
 - d. stabilește descriptorii de competențe profesionale (maximum 4 per activitate) conform instrumentului/instrumentelor selectate;
 - e. discută (la necesitate) cu membrii Comisiei metodice despre aspectele contextuale de organizare a procesului educațional la EPS.
- 12.4.** Cadrul didactic la EPS:
- a. oferă administrației instituției de învățământ resursele solicitate și informația despre contextul de organizare a procesului la EPS;
 - b. contribuie la elaborarea procedurii și a instrumentelor de monitorizare;

- c. solicită suport metodologic, după necesitate.
- 13.** În timpul monitorizării procesului educațional la EPS, părțile implicate realizează următoarele acțiuni:
- 13.1. Administrația instituției de învățământ:
- monitorizează procesul;
 - asigură un mediu sigur procesului de monitorizare;
 - răspunde la sesizările din partea părților implicate.
- 13.2. Persoanele responsabile de monitorizare:
- respectă procedura, selectează/adaptează instrumentele de monitorizare, dacă este cazul;
 - colectează cu acuratețe date și informații;
 - oferă cadrului didactic feedback descriptiv imediat după activitate fără a atribui un calificativ;
 - manifestă respect pentru procesul de învățare, inclusiv păstrează confidențialitatea.
- 13.3. Cadrul didactic la EPS:
- cooperează cu persoanele responsabile de monitorizare;
 - anunță elevii, într-un mod accesibil și prietenos, despre procesul de monitorizare;
 - asigură protecția elevilor față de orice formă de violență;
 - oferă, persoanelor responsabile de monitorizare, informații și date despre proces, nu despre elevi.
- 14.** După finalizarea procesului de monitorizare, părțile implicate realizează următoarele acțiuni:
- 14.1. Administrația instituției de învățământ:
- oferă suport pentru implementarea recomandărilor;
 - identifică resursele necesare pentru realizarea recomandărilor (după caz);
 - discută rezultatele monitorizării în cadrul structurilor instituționale;
 - reflectează asupra procesului de monitorizare;
 - asigură continuitatea procesului de monitorizare a recomandărilor.
- 14.2. Persoanele responsabile de monitorizare:
- prelucrează și interpretează informația obținută în procesul de monitorizare;
 - clarifică datele obținute, solicitând, la necesitate, de la cadrul didactic la EPS, informații suplimentare;
 - prezintă administratei instituției (în cazul monitorizării externe), cadrului didactic la EPS constatările și recomandările finale;
 - definitivează informația în baza feedbackului de la cadrul didactic la EPS;
 - prezintă informația administrației instituției de învățământ;
 - elaborează recomandări pentru Comisia metodică din instituție sau raională/municipală cu referire la:
 - tematicile de cercetare profesională de referință implementării pachetului curricular la EPS;
 - promovarea experienței cadrului didactic la EPS participant la monitorizare;
 - necesitățile profesionale de asistență metodică a cadrului didactic la EPS.
- 14.3. Cadrul didactic la EPS:
- reflectează în baza informației primite de la persoanele desemnate pentru monitorizare ;
 - elaborează un plan de acțiuni pentru aplicarea recomandărilor (la necesitate);
 - solicită suportul necesar din partea administrației și a colegilor;
 - oferă feedback elevilor și, după caz, părinților despre rezultatele monitorizării.
- 15.** Procedurile și instrumentele de monitorizare a procesului educațional la EPS, la toate etapele, includ și asigură reflectarea următoarelor caracteristici-cheie ale acestuia:
- Implementarea curriculumului la EPS reprezintă un proces creativ și flexibil, co-creat de profesor

- și elev și adaptat continuu atât la nevoile elevilor, cât și ale cadrului didactic.
- b. Produsul la EPS este procesul care este axat pe formarea competențelor pentru cultură democratică (valori, atitudini, abilități, înțelegerea critică a cunoștințelor).
 - c. Formarea competențelor pentru cultură democratică are loc numai în interacțiunea dintre elevi, în perechi, în grupuri mici sau în grupul mare. Reproducerea de noțiuni, texte sau cunoștințe teoretice, fără ca elevii să le conștientizeze prin propria experiență, este mai puțin relevantă.
 - d. Cele mai potrivite contexte de învățare la EPS sunt situațiile autentice manifestate de elevi, aici și acum. Capacitatea cadrului didactic de a se conecta cu nevoile elevilor, exprimate explicit sau implicit, determină implicarea acestora în procesul de învățare.
 - e. Structura lecției la EPS este flexibilă și reflectă realitatea din clasă. Capacitatea cadrului didactic de a se lăsa inspirat de elevi contribuie la crearea unui mediu de învățare de încredere, bazat pe valorizarea demnității umane, a drepturilor omului și pe prețuirea diversității culturale.
 - f. Cadrul didactic, după observarea comportamentelor elevilor și, dacă este cazul, după consultarea opiniei lor, adaptează demersul educațional pentru diverse grupuri de elevi și/sau clasă, inclusiv extinde numărul de ore pentru dezvoltarea unor competențe sau schimbă ordinea unităților de învățare.
 - g. Principalul instrument de învățare la EPS este întrebarea deschisă adresată elevilor. Cadrul didactic pune întrebări care încurajează exprimarea unei diversități largi de opinii și oferă suficient timp până când elevii, în mod autonom, găsesc răspunsul potrivit pentru ei la aceasta etapă de dezvoltare a lor. Formularea de către cadrul didactic a unor concluzii „corecte” nu reflectă procesul la EPS.
 - h. Cadrul didactic intervine pentru a stopa orice manifestare de comportament care instigă la ură sau răfuială, precum și orice formă de violență.
 - i. Cadrul didactic, în procesul de evaluare la EPS, observă manifestările comportamentale ale elevilor, reflectate în descriptorii, și adaptează continuu procesul pentru ca fiecare elev să le poată manifesta în ritmul lui.
 - j. Rolurile de bază ale cadrului didactic la EPS sunt de a facilita și a observa procesul, consultând sistematic opinia elevilor despre acest proces și oferind feedback despre cum a fost luată în considerare opinia lor.
 - k. Cadrul didactic este un observator activ al propriului comportament, este conștient de convingerile și atitudinile proprii, și nu le impune direct sau indirect elevilor.

III. DISPOZIȚII FINALE

- 18.** Responsabilitatea pentru calitatea instrumentelor și procedeele aplicate în procesul de monitorizare aparține părților implicate.
- 16.** Responsabilitatea pentru implementarea recomandărilor urmare a monitorizării aparține cadrului didactic la EPS și, după caz, șefului Comisiei metodice și administrației instituției de învățământ.

**Fișă de observare
a competențelor cadrului didactic în procesul de învățare la EPS**

Instituția de învățământ: _____

Obiectivele monitorizării: _____

Perioada monitorizării: _____

Clasa/clasele (după caz) _____

Numele, prenumele cadrului didactic monitorizat _____

Numele, prenumele persoanei care a monitorizat _____

Notă:

*Participanții în procesul de monitorizare, în funcție de obiectivele monitorizării, adaptează/selectează de comun acord descriptorii de competențe profesionale;

**Cuantificarea frecvenței descriptorilor pe durata activității/activităților monitorizate (în funcție de contextul educațional):

„**Uneori**” – 1-2 manifestări,

„**Adesea**” – 3-4 manifestări,

„**Constant**” – pe parcursul majorității activităților.

Nr. r/d	*Descriptorii de competențe profesionale ale cadrului didactic la EPS:	**Frecvența manifestării descriptorului			Comentarii/Notă (după caz)
		Uneori	Adesea	Constant	
1.	Adaptează demersul didactic aici și acum, pornind de la nevoile și interesele elevilor/elevelor.				
2.	Exprimă de la persoana întâi, singular gândurile, emoțiile, nevoile, percepțiile sale etc.				
3.	Aplică sarcini de învățare care contribuie la dezvoltarea concomitentă a mai multor competențe în corespundere cu vârsta și gradul de maturitate ale elevilor/elevelor.				
4.	Manifestă încredere în resursele elevilor/elevelor, invitându-i să identifice soluțiile propriile probleme/întrebări.				
5.	Oferă spațiu elevilor/elevelor pentru împărtășirea diverselor experiențe personale (învățarea prin experiență).				
6.	Are grija ca, în procesul de explorare a experiențelor personale, elevii/elevete să se simtă în siguranță emoțională și fizică.				
7.	Creează oportunități de implicare pentru toți elevii/elevete, luând în considerare diferite stiluri de învățare.				
8.	Utilizează întrebarea deschisă ca instrument de bază și încurajează elevii/elevete să găsească propriile răspunsuri.				
9.	Acceptă toate opiniile exprimate de elevi/elevete fără a le critica/judeca/aprecia ca bune sau rele, corecte sau greșite.				
10.	Asigură confidențialitatea discuțiilor cu elevii/elevete în diferite contexte.				
11.	Valorizează necondiționat demnitatea umană și drepturile omului.				

12.	Manifestă respect pentru diversitatea culturală și unicitatea elevilor/elevelor.				
13.	Valorizează democrația, dreptatea, echitatea, egalitatea și statul de drept.				
14.	Respectă ritmul elevilor/elevelor, fără a face presiune sau a-i obliga să se implice în activități de învățare.				
15.	Oprește imediat orice manifestare a violenței sau instigare la ură, răfuială etc.				
16.	Delimitează clar convingerile și opiniile personale de rolul profesional de a facilita și a observa competențele elevilor/elevelor, fără a-i influența sau manipula.				

Feedbackul persoanei care a monitorizat:

Recomandări:

Feedbackul persoanei monitorizate:

Semnătura persoanei care a monitorizat

Semnătura cadrului didactic monitorizat

Fișă de observare
a competențelor cadrului didactic în procesul de învățare în bază de proiect la EPS

Instituția de învățământ: _____

Obiectivele monitorizării: _____

Perioada monitorizării: _____

Clasa/clasele (după caz) _____

Numele, prenumele cadrului didactic monitorizat _____

Numele, prenumele persoanei care a monitorizat _____

Notă:

*Participanții în procesul de monitorizare, în funcție de obiectivele monitorizării, adaptează/ selectează de comun acord descriptorii de competențe profesionale;

**Cuantificarea frecvenței descriptorilor pe durata activității/activităților monitorizate (în funcție de contextul educațional):

„**Uneori**” – 1-2 manifestări,

„**Adesea**” – 3-4 manifestări,

„**Constant**” – pe parcursul majorității activităților.

Nr. r/d	*Descriptorii de competențe profesionale ale cadrului didactic la EPS:	**Frecvența manifestării descriptorului			Comentarii/Notă (după caz)
		Uneori	Adesea	Constant	
1.	Formulează sarcini care contribuie la formarea concomitentă a mai multor competențe pentru cultură democratică.				
2.	Adresează întrebări deschise care stimulează implicarea elevilor/elevelor în identificarea unei probleme care urmează să fie cercetată/rezolvată.				
3.	Oferă timp pentru discuțiile care să-i conecteze pe elevi/eleve cu problemele și preocupările care au sens pentru ei/ele.				
4.	Utilizează instrumente/tehnici care permit elevilor/elevelor să ia independent decizia referitor la modul în care lucrează și utilizează timpul pentru produsul pe care intenționează să-l elaboreze.				
5.	Respectă modalitatea de lucru a elevilor/elevelor de a documenta procesul (electronic/format hârtie, oral/scris etc.).				
6.	Propune/utilizează tehnici și strategii didactice care susțin elevii/elevele să caute și să analizeze critic informațiile în legătură cu problema cercetată.				
7.	Adaptează procesul de învățare la ritmul și capacitățile elevilor/elevelor.				
8.	Dezvoltă competența elevilor/elevelor de a elabora autonom un produs/proces, inclusiv decizia acestora asupra tipului de produs pe care doresc să-l realizeze.				
9.	Dezvoltă competențele elevilor/elevelor de a prezenta public produsul/procesul lor.				
10.	Consultă și ține cont de decizia elevilor/elevelor de a prezenta în public produsul/procesul realizat.				

11.	Facilitează conexiunea dintre elevi/eleve și personalul școlii în procesul de cercetare a problemei.				
12.	Oferă constant feedback elevilor/elevelor referitor la procesul lor pentru a revizui ideile și produsele sau pentru a continua investigarea.				
13.	Oferă spațiu elevilor/elevelor de a reflecta la ceea ce au descoperit, precum și la modul în care a fost planificată și realizată învățarea în bază de proiect.				
14.	Oferă feedback elevilor/elevelor despre descriptorii de competență observați în procesul de învățare în bază de proiect.				
15.	Solicită opinia elevilor/elevelor despre procesul de învățare în bază de proiect în formă orală/scrisă.				
16.	Creează un mediu sigur de învățare și de exprimare.				

Feedbackul persoanei care a monitorizat:

Recomandări:

Feedbackul persoanei monitorizate:

Semnătura persoanei care a monitorizat

Semnătura cadrului didactic monitorizat

**Fișă de observare
a competențelor cadrului didactic
în procesul de evaluare a competențelor pentru cultură democratică**

Instituția de învățământ: _____

Obiectivele monitorizării: _____

Perioada monitorizării: _____

Clasa/clasele (după caz) _____

Numele, prenumele cadrului didactic monitorizat _____

Numele, prenumele persoanei care a monitorizat _____

Notă:

*Participanții în procesul de monitorizare, în funcție de obiectivele monitorizării, adaptează/ selectează de comun acord descriptorii de competențe profesionale;

**Cuantificarea frecvenței descriptorilor pe durata activității/activităților monitorizate (în funcție de contextul educațional):

„**Uneori**” – 1-2 manifestări,

„**Adesea**” – 3-4 manifestări,

„**Constant**” – pe parcursul majorității activităților.

Nr. r/d	*Descriptorii de competențe profesionale ale cadrului didactic la EPS:	**Frecvența manifestării descriptorului			Comentarii/Notă (după caz)
		Uneori	Adesea	Constant	
1.	Respectă și asigură respectarea dreptului elevului/elevei la intimitate și confidențialitate.				
2.	Discută/decide cu elevii/elevele asupra strategiei/metodei/modalității de evaluare a competențelor.				
3.	Asigură accesul elevilor/elevelor la tabelul descriptorilor de competență.				
4.	Facilitează etapa de reflecție după fiecare sarcină de învățare/activitate/lecție/unitate de învățare.				
5.	Implică elevii/elevele în autoevaluare și oferirea reciprocă de feedback constructiv.				
6.	Manifestă sensibilitate la formularea feedbackului, a comentariilor și la anunțarea rezultatelor evaluării, punând accentul pe aspectele pozitive.				
7.	Analizează activitățile și produsele, realizate de către elevi/eleve, în baza descriptorilor de competență.				
8.	Stimulează reflecțiile elevilor/elevelor și oferă feedback despre cele constatate în procesul de achiziționare a competențelor pentru cultura democratică.				
9.	Observă comportamentul elevilor/elevelor pe parcursul activităților, inclusiv în procesul de elaborare/realizare și prezentare a produselor învățării				
10.	Adaptează, dacă este cazul, procesul de evaluare a competențelor la nevoile și capacitățile elevului/elevei, inclusiv a celor care învață conform unui plan educațional individualizat.				

11.	Evaluează comportamentele observate ale elevilor/elevelor în procesul de elaborare/realizare și prezentare a produselor învățării.				
12.	Explică, într-un mod accesibil, elevilor/elevelor și reprezentanților legali ai acestora esența descriptorilor de competență.				
13.	Informează periodic elevii/elevele despre modalitatea de înregistrare a rezultatelor învățării în catalogul școlar.				
14.	Dezvoltă abilitățile elevilor/elevelor de învățare autonomă, inclusiv de reflecție individuală, în perechi, grup mic/mare etc.				
15.	Încurajează elevii/elevele să ofere feedback despre felul în care opinia lor a fost luată în considerare.				
16.	Decide, împreună cu elevul/eleva, care descriptor este înregistrat în catalogul clasei.				

Feedbackul persoanei care a monitorizat:

Recomandări:

Feedbackul persoanei monitorizate:

Semnătura persoanei care a monitorizat

Semnătura cadrului didactic monitorizat

**Fișă de observare
a activității administrației instituției de învățământ
în asigurarea condițiilor de formare a competențelor pentru cultura democratică**

Instituția de învățământ: _____

Obiectivele monitorizării: _____

Perioada monitorizării: _____

Numele, prenumele cadrului managerial monitorizat _____

Numele, prenumele persoanei care a monitorizat _____

Notă:

*Participanții în procesul de monitorizare, în funcție de obiectivele monitorizării, adaptează/ selectează de comun acord descriptorii de competențe profesionale;

**Cuantificarea frecvenței descriptorilor pe durata activității/activităților monitorizate (în funcție de contextul educațional):

„**Uneori**” – 1-2 manifestări,

„**Adesea**” – 3-4 manifestări,

„**Constant**” – pe parcursul majorității activităților.

Nr. r/d	*Descriptorii de competențe profesionale ale cadrului didactic la EPS:	**Frecvența manifestării descriptorului			Comentarii/Notă (după caz)
		Uneori	Adesea	Constant	
1.	Înțelegerea critică a procesului didactic prin prisma pachetului curricular la EPS (Curriculum, Metodologia de evaluare a competențelor prin descriptorii, Repere metodologice, Ghidul profesorului etc.).				
2.	Creează un mediu educațional care permite participarea elevilor/elevelor, a personalului și a părinților în guvernarea democratică a instituției.				
3.	Monitorizează periodic formarea competențelor de participare a elevilor/elevelor în procesul decizional.				
4.	Oferă suport logistic cadrului didactic în organizarea procesului didactic la EPS (sală care poate fi adaptată la nevoile clasei, echipament, posibilitatea de a organiza lecțiile în aer liber sau în alte spații potrivite etc.).				
5.	Respectă decizia profesorului de adaptare a procesului didactic luând în considerare propriile nevoi și competențe personale, precum și ale elevilor/elevelor.				
6.	Asigură condiții de colaborare dintre profesorul de EPS și alte instituțiile/organizații (Centre de tineret, Consiliul local al tinerilor, Centrul de sănătate prietenos tinerilor, ONG-uri etc.).				
7.	Încurajează personalul instituției, părinții și partenerii să susțină inițiativele elevilor/elevelor.				

8.	Consultă periodic opinia cadrului didactic și a elevilor/elevelor cu referire la procesul didactic, inclusiv la EPS, și ține cont de opiniile exprimate.				
9.	Oferă feedback cadrului didactic și elevilor/ elevelor de fiecare dată când aceștia/acestea adresează un demers/inițiativă în concordanță cu competențele pentru cultură democratică.				
10.	Oferă timp profesorului de EPS, în cadrul ședințelor organelor de conducere și administrative pentru a împărtăși progresele, dificultățile și oportunitățile în procesul de formare a competențelor pentru cultura democratică.				
11.	Susține participarea cadrului didactic și a altor angajați la programele de formare a competențelor profesionale.				
12.	Repartizează orele de EPS cadrului didactic care a urmat formarea/recalificarea la EPS și manifestă într-un mod autentic competențele pentru cultura democratică.				
13.	Oferă cadrului didactic la EPS suportul necesar pentru inițierea și dezvoltarea proiectelor care contribuie la formarea competențelor pentru cultura democratică.				
14.	Susține cooperarea transdisciplinară în formarea competențelor pentru cultura democratică.				
15.	Stopează orice inițiativă de a implica elevii/elevele în activități care contravin valorilor: prețuirea demnității umane, valorizarea diversității culturale, prețuirea statului de drept,ademocrației, a legii, a egalității și a echității.				
16.	Asigură protecția elevilor/elevelor de orice formă de violență atât în mediul online/offline.				

Feedbackul persoanei care a monitorizat:

Recomandări:

Feedbackul persoanei monitorizate:

Semnătura persoanei care a monitorizat

Semnătura cadrului didactic monitorizat

Chestionar pentru elevi

Îți propunem să reflectezi asupra enunțurilor de mai jos. Pentru fiecare enunț, te rugăm să bifezi un singur răspuns, cel mai potrivit pentru tine. Opinia ta ne ajută să îmbunătățim lecțiile de *Educație pentru societate*.

Notă:

*În funcție de obiectivele monitorizării, adaptează/selectează afirmațiile asupra cărora vor reflecta elevii/elevele.

Mulțumim pentru colaborare! 😊

Legendă:

- *nemulțumit, trist*
- *nesusținut, dezamăgit*
- *neutru*
- *mulțumit, susținut*
- *foarte mulțumit*

Nr.	*La lecțiile de Educație pentru societate:						Comentarii
1.	Îmi pot exprima în siguranță emoțiile și gândurile.						
2.	Analizez critic situațiile/cazurile din viață care au sens pentru mine/noi.						
3.	Pot adresa întrebări pentru a mă implica în discuții.						
4.	Sarcinile/instrucțiunile de lucru sunt formulate clar, pe înțelesul meu.						
5.	Mă simt în siguranță și protejat.						
6.	Evaluarea competențelor prin descriptorii este clară pentru mine.						
7.	În timpul activităților în grupuri mici, mă simt confortabil să-mi împărtășesc propriile idei și resurse.						
8.	Permit tuturor elevilor/elevelor să-și exprime liber opinia.						
9.	Construiesc relații pozitive cu alte persoane din grup/clasă.						
10.	Colaborez cu alte persoane pentru cauze de interes comun.						
11.	Pot observa comportamentele colegilor/colegelelor ca să înțeleg ce vor să spună și/sau intenția lor.						

12.	Pot să dau feedback colegilor/ colegelor în baza observărilor făcute.						
13.	Îmi sunt respectate deciziile și punctul meu de vedere.						
14.	Îmi sunt respectate și asigurate drepturile mele, fără nicio discriminare.						
15.	Sunt acceptat așa cum sunt.						
16.	Interacționez pozitiv cu alte persoane care au puncte de vedere diferite.						
17.	Îmi conștientizez propriile stereotipuri și prejudecăți.						
18.	Am înțeles cum să verific și să deosebesc informația adevărată de cea falsă.						
19.	Folosesc instrumente și tehnologii potrivite pentru a descoperi noi informații.						
20.	Profesorul ne oferă feedback referitor la comportamentele observate.						

Constatările persoanei care a monitorizat:

Recomandări:
